

AKCIONI PLAN REALIZACIJE STRATEGIJE INKLUZIVNOG OBRAZOVANJA 2016-2018

Strategija inkluzivnog obrazovanje je definisana za period od 2014. do 2018. godine. U prvoj fazi implementacije propratni Akcioni plan je postavljen za period od dvije godine, sa namjerom da se Akcioni plan za sljedeću fazu donosi na bazi rezultata, dinamike realizacije i procjene potreba. Shodno tome Akcioni plan se postavlja za period od 2016. do 2018. godine, tj. do isteka Strategije. U Akcionom planu dati su ključni zadaci, definisane aktivnosti, nosioci, indikatori, rokovi, budžet potreban za sprovođenje ciljeva i mjera Strategije.

Osim budžetskih sredstva u implementaciji Akcionog plana 2016-2018 koristićemo se predpristupnim programima podrške u cilju ispunjenja zahtjeva za članstvo u Evropsku uniju i pozvati međunarodne organizacije i fondove radi učešća u realizaciji dijela aktivnosti predviđenih ovim Akcionim planom.

Opšti cilj Strategije inkluzivnog obrazovanja je: *Deci s posebnim obrazovnim potrebama je važno omogućiti pristup obrazovanju, racionalno i operativno obezbijediti postizanje razvojnih i obrazovnih postignuća kroz individualizovanu, dodatnu podršku.*

Zadatak 1: Obezbijediti: ranu detekciju, intervenciju, učenje, razvoj i psihosocijalnu podršku deci i njihovim roditeljima.

R. br.	Mjera	Aktivnost	Budžet	Indikatori	Nosioc, period
1.	Unaprijediti usluge rane detekcije, intervencije i podrške u zdravstvenim ustanovama	Obuka pedijatara i profesionalaca u zdravstvu za primjenu instrumenata za rano utvrđivanje smetnji, koncipiranje i sprovođenje mjera intervencije i podrške deci i njihovim roditeljima	50.000 eura	Broj i vrsta obuka i učesnika, pružalaca usluga, zaposlenog kadra, broj i vrsta podijeljenog materijala	Ministarstvo zdravlja, domovi zdravlja, Ministarstvo prosvjete, domaće NVO, međunarodne organizacije, domaći i inostrani eksperti Rok: 2018
		Angažovanje profesionalaca za pružanje usluga rane intervencije i podrške u skladu s potrebama	redovno		
		Kreiranje i distribuiranje informativnog materijala o inkluzivnim principima za kadar u sistemu zdravstvene zaštite	5.000 eura		
2.	Unaprijediti rano učenje dece	Uključivanje u predškolsko vaspitanje i obrazovanje po osnovu olakšica	redovno	Broj dece, broj podijeljenog materijala, broj obuka i obučениh; broj aktivnosti.	Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje,
		Nastavak obuka kadra u predškolskim ustanovama za podršku ranom razvoju	25.000 eura		
		Priprema i distribucija edukativnih materijala za rano učenje.	5.000 eura		

		Sprovođenje aktivnosti koje promovišu značajan razvoj	50.000 eura		domovi zdravlja, centri za socijalni rad, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri Period: 2016 – 2018 Budžet: 80.000 eura
3.	Obezbijediti ranu podršku u sistemu socijalne zaštite	Uspostavljanje mehanizma i modela kontinuirane saradnje centara za socijalni rad s obrazovno-vaspitnim ustanovama.	5.000 eura	Broj ustanova sa kojima se realizuje saradnja, izvještaji	Ministarstvo rada i socijalnog staranja, centri za socijalni rad Ministarstvo prosvjete, međunarodne organizacije Vrijeme: 2016 – 2018 Budžet: 5.000 eura

Zadatak 2: Đeci s posebnim obrazovnim potrebama omogućiti pristup i kontinuitet obrazovanja do nivoa osposobljenosti za samostalan život.

R. br.	Mjera	Aktivnost	Budžet	Indikatori	Nosioc, period
1.	Povećati obuhvat dece s posebnim obrazovnim potrebama	Uspostavljanje funkcionalnih mehanizama međusektorske saradnje i efikasnog protoka informacija	Redovno	Razmjena informacije između i unutar sektora je stalna; sistemski postavljena i u funkciji procedura otkrivanja dece; Broj usmjerene i dece u Bazi; broj dece uključene u sistem, broj i vrsta promotivnih aktivnosti u vezi sa procedurom usmjeravanja; broj i vrsta obuka komisija za usmjeravanje; broj prilagođenih ustanova, specijalizovana nastavna sredstva, oprema, pomagala, alternativna i savremena	Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo zdravlja, lokalna samouprava, domovi zdravlja, centri za socijalni rad, obrazovno-vaspitne ustanove, domaće NVO, međunarodne organizacije i fondovi Period: 2016 – 2018
		Uspostavljanje i primjena procedure pravovremnog upisa u osnovnu školu i otkrivanja dece koja nijesu obuhvaćena vaspitno - obrazovnim procesom	25.000 eura		
		Stalno unaprjeđenje evidencije o deci sa posebnim obrazovnim potrebama u MEIS web aplikaciji	5.000 eura		
		Stalni profesionalni razvoj članova komisija za usmjeravanje i promocija usmjeravanja	10.000 eura		
		Promovisanje i povećanje dostupnosti ustanova i nastavnog procesa	5.000 eura		
		Prilagođavanje i opremanje na svim nivoma	350.000 eura		
		Jačanje stavova u odnosu na socijalnu inkluziju	Redovno		

				tehnologija - na svim nivoima obrazovanja; Broj kampanja, događaja, učesnika, podijeljenog materijala, emisija, istraživanja.	
2.	Osigurati kontinuitet obrazovanja	Obuka kadra na svim nivoima obrazovanja i vaspitanja za sprovođenje individualizacije nastave i principa socijalne inkluzije	25.000 eura	Broj obuka, obučenih; Broj modularizovanih programa i obučenih za implementaciju; broj škola koje sprovode ITP 1; Koncipiran i u primjeni ITP2, broj učenika, zaposlenih u struci, poslodavaca; gimnazija i mješovitih škola, savjetovanja, školskih inkluzivnih akcionih planova, obilazaka, razmjena i prezentacija.	Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, Zavod za zapošljavanje, Unija poslodavaca, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri, domaće NVO, međunarodne organizacije Period: 2016 – 2018
		Modularizacija programa i obuka kadra za primjenu	25.000 eura		
		Primjena Individualnog tranzicionog plana - „ITP 1“ za svu decu na prelazu između osnovne i srednje škole.	25.000 eura		
		Kreiranje i primjena ITP 2 (priprema, zapošljavanje, saradnja sa poslodavcima i praćenje učenika nakon završene škole)	15.000 eura		
		Uspostavljanje Mreže za podršku inkluziji u srednjem opštem obrazovanju	25.000 eura		

Zadatak 3: Obezbijediti podršku za proces nastave i učenja na svim nivoima.

R. br.	Mjera	Aktivnost	Budžet	Indikatori	Nosioc, period
1.	Obezbijediti podršku i razmjenu za proces nastave i učenja	Jačanje kadrovskih resursa za podršku inkluziji	Redovno	Broj stručnih saradnika; aktiva, sastanaka, skupova, obuka, učesnika, izvještaji, publikacije; broj članova mobilnih timova i obuhvaćene dece; Broj i vrsta podrške resursnih stručnjaka i korisnika usluga; Broj dece u posebnim odjeljenjima i frekvencija uključivanja u	Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri, međunarodne organizacije, Period: 2016 – 2018
		Formiranje mreže nastavnčkih i stručnih aktiva na lokalnom i nacionalnom nivou	10.000 eura		
		Kontinuirana podrška mobilnih timova	Redovno		
		Primjena plana podrške resursnih centara inkluzivnom obrazovanju	Redovno		
		Redefinisanje i nastavak „djelimične inkluzije“	Redovno		

		Uspostavljanje regionalnih ekspozitura resursnih centara u školama sa posebnim odjeljenjima.	10.000 eura	redovna odjeljenja; broj dece iz redovnih odjeljenja obuhvaćene defektološkom podrškom; škole ekspoziture povezane sa resursnim centrima.	
2.	Obezbijediti dodatnu podršku	Unaprijeđenje pravno-normativnog okvira u odnosu na asistente učeniku u nastavi	Redovno	Izmijenjen i dopunjen pravno-normativni okvir; razvijeni kvalifikacija i standard zanimanja; broj asistenata, obuka i obučenih, dece koja dobijaju ovu podršku; Broj usluga dnevnog boravka i broj dece (korisnika) koja ih primaju Broj i vrsta publikacija	Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za zapošljavanje, Zavod za školstvo, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri, dnevni centri, domaće NVO, međunarodne organizacije Period: 2016 – 2017
		Razvoj kvalifikacije i standarda zanimanja asistenata u nastavi	Redovno		
		Angažovanje asistenata	1.000.000 eura		
		Obuka školskog kadra (uprava, nastavnici, saradnici) za organizovanje, koordinaciju i praćenje rada asistenata	15.000 eura		
		Definisanje i primjena dodatne stručne podrške kroz dnevni boravak za decu koja se školuju u redovnom sistemu.	Redovno		
		Dalji razvoj izdavaštva u oblasti inkluzivnog obrazovanja	25.000 eura		

Zadatak 4: Unaprijediti bazično obrazovanje, specijalističko osposobljavanje i profesionalno usavršavanje nastavnog i stručnog kadra.

R. br.	Mjera	Aktivnost	Budžet	Indikatori	Nosioc, period
1.	Povećati kompetencije kadra kroz bazično obrazovanje, specijalističko osposobljavanje i kontinuirani profesionalni razvoj	Sticanje kompetencija za rad u nastavi s decom s posebnim obrazovnim potrebama na primijenjenim, svim akademskim i magistarskim studijama inkluzivnog obrazovanja (uz ECTS iz praktične nastave)	Redovno	Broj modula i fakulteta; broj magistranata; ECTS iz praktične nastave; Broj programa obuke; broj i učestalost realizacije programa obuke; broj obučenih; izvještaji Zavoda za školstvo, Centra za stručno obrazovanje	Univerzitet Crne Gore, Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri, NVO, međunarodne organizacije Period: 2016 – 2018
		Razvoj i primjena kriterijuma selekcije, izvođenja, monitoringa, reakreditacije programa profesionalnog razvoja.	Redovno		
		Realizacija obuka shodno potrebama kadra u opštem i stručnom obrazovanju	25.000 eura		

		Unaprjeđenje systemske podrške i praćenja inkluzivnog procesa u opštem i stručnom obrazovanju	10.000 eura		
--	--	---	-------------	--	--

Zadatak 5: Poboljšati praćenje i evaluaciju obrazovnih i razvojnih postignuća djeteta.

R. br.	Mjera	Aktivnost	Budžet	Indikatori	Nosioc, period
1.	Kontinuirano unaprjeđivati inkluzivnu politiku i praksu na nivou škole	Izrada i implementacija školskih razvojnih planova na osnovu rezultata samoevaluacije i na principima socijalne inkluzije	Redovno	Broj škola i razvojnih planova orijentisanih na inkluzivnu kulturu; školski dokumenti; broj savjetovanja za kadar, aktivnosti, inicijativa, programa, projekata.	Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri Period: 2016 – 2018
		Sprovođenje samostalne inkluzivne kulture, politike i prakse na nivou škole	Redovno		
2.	Jačati savjetodavnu i nadzornu ulogu institucija sistema	Definisanje indikatora praćenja kvaliteta i inkluzivnosti u opštem i stručnom obrazovanju.	10.000 eura	Indikatori postavljeni i u primjeni (škole, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje); broj obuka i obučenih (uprave škola, nastavni i stručni kadar)	Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri, međunarodne organizacije Period: 2016 – 2018
		Unaprjeđenje i primjena indikatora razvoja, kvaliteta i inkluzivnosti u školama	5.000 eura		
3.	Sprovoditi eksternu provjeru znanja u najboljem interesu djece	Efikasna primjena procedure eksterne provjere znanja između aktera procesa	Redovno	Procedura funkcionalna i efikasna; broj testirane djece; broj obuka i obučenih	Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje, Ispitni centar, obrazovno-vaspitne ustanove, resursni centri Period: 2016 – 2018
		Formatiranje testova za interno-eksternu evaluaciju na bazi novog IROP-a.	Redovno		